

Bodnár István mk. hadnagy - Csapatgyakorlat Franciaországban

A szerző 2011-ben a Francia Szárazföldi Erők 53. Híradó Ezredénél töltött csapatgyakorlatának élményeiről beszél.

The author is speaking about his experiences of his teamtraining in France at the France Army 53rd Signal Regiment in 2011.

Sokat gondolkoztam azon, hogy egy konferencián milyen előadást tartsak. Beszéljek arról, hogy hogyan jutottam ki? Milyen viszontagságokat kellett átélnem? Kitől milyen segítséget kaptam? Franciaországban milyen élmények értek? Milyen technikával ismerkedhettem meg? Milyen tájakat ismertem meg? Szemezgessek az útinaplóm legjobb részeiből? Végül is arra jutottam, hogy megpróbálok kicsit szakmai lenni, átadni a megszerzett tapasztalatokat, melyekből úgy gondolom mi is – értem itt a Magyar Honvédséget - tudunk tanulni és természetesen megosztom a megszerzett élményeket is. Itt megjegyzem, tekintettel arra, hogy ez egy szakmai konferencia, nagyon sajnálom azt, hogy sem személy szerint engem, sem pedig kollégáim nem kérte a mai napig senki sem a felsőbb vezetésből, hogy egy szakmai tapasztalat feldolgozást készítsünk a Magyar Honvédség számára. Kérem, nézzék el, de ahhoz, hogy ne legyen egyhangú az előadás kicsit csapongni fogok, de az időrendiséget próbálom megtartani! Vezérelvem mindenképp az lesz, hogy a hallgatóságnak egy élménycsokrot adjak át, annak ellenére, hogy ez valamelyest a konferencia által elvárt messzemenő szakmaiságot is hiányolni fogja.

Az előadásom első részében bemutatom a csapatot, ahol a gyakorlatot töltöttem és azokat a helyeket, melyeket sikerült megismernem az 5 hét alatt. A második részben azokat a tapasztalatokat és élményeket szeretném megosztani, melyek nagy hatással voltak rám és szintén ebben a részben fogom megosztani az általam megismert technikákat, kiképzési rendszereket, módszereket. Az utolsó részében az előadásnak 1-1 olyan dologról beszélnék, melyeket úgy gondolom érdemes megosztani a közönséggel olyan tapasztalatátadási szándékkal, hogy ha hasonló szituációba kerülnek, akkor ne lepődjenek meg.

2011. május 8-án érkeztem Párizsba, ahonnan utamat a franciák büszkeségével a TGV gyorsvasúttal folytattam Metzbe, ahol már várt rám a csapatgyakorlatom szervezője és irányítója az akkor Magyarországon székelő katonai attasé előző titkára major Geaten Hugel és egyik kollégája. Az 5 hét alatt a lehető legtöbb segítséget megadták, hogy a gyakorlatom hasznosan és élményekkel teli teljen. Utunk a közeli Luneville (Holdváros) nevű településre

vezetett, ahol az ezred törzse és néhány alegysége található. Miután elfoglaltam a helyem, utam egyből a csapat parancsnokához vezetett, akinél jelentkeztem, és aki jókívánságaival látott el, valamint érdeklődött a Magyarország nemzetközi misszió és Honvédségünk létszáma után. Természetesen a beszélgetést, csakúgy, mint az összes többi francia katonával folytatottakat főleg angolul vagy németül végeztem.

Kezdjük a helyőrséggel és a csapattal. Lunéville a maga 21000 lakójával észak-kelet Franciaország lotaringiai régiójában fekszik mintegy 100km-re a német határtól, ez az a terület, mely többször volt a világtörténelemben Németország és Franciaország között a revansokként emlegetett nagy „békekötések” tárgya. Tudjuk, hogy végül Franciaország lett az, aki megkaparintotta Elzászt és Lotaringiát. Ennek köszönhetően itt a szomszédos Elzászhoz hasonlóan, a legtöbb ember német felmenőkkel büszkélkedhet. Talán ennek is köszönhető, hogy a legtöbb ember, köztük fiatalok is, akikkel beszéltem nagyon jó ismerői Magyarország első világháborút követő nemzeti tragédiájának, amit sokszor emlegettek is, csak úgy, mint Budapestet, vagy a Franciaországban élő magyar ismerősöket és a sok-sok magyar vonatkozást, mely számomra elég meglepő volt. A környező falvakban élő emberek nagy része elsősorban a mirabell nevű barackfajta termesztéséből és természetesen a mezőgazdaságból élnek. Mondanom sem kell, hogy elég hazai volt a környezet, ha a pálinkagyártást és lekvárkészítést veszem alapul.

Az 43. Híradó Ezred másik 3 híradó (28., 40., 48.) és 1 vezetéstámogató (6.) Franciaországban található ezreddel együtt egy híradó dandár alá van rendelve, melynek törzse a belga határ mellett Douaihan települ. Az ezred 8 századból áll, a törzs, a logisztikai század és 2 híradó század Lunévilleben foglal helyet viszont a gyakorló tér és a másik 5 főként terepen települő és ezért ott is gyakorlatozó század a szomszédos Cheneviéresben. Az ezred állománytáblája 1200 fős, a különböző állománykategóriákból a következő létszámokat tartalmazza: 65 tiszt, 531 altiszt, 491 közkatona, 148 közalkalmazott és 95 rendfokozat nélküli tartalékos. A csapat felszerelési között nagyrészt telepíthető eszközök találhatók, kezdve az egyszerű telefonközponttól egészen a műholdas kommunikációig. Vezetési pontokat például egy külön század telepíti. A századnak különböző rakodógépei és emelői vannak, melyekkel 6 konténerből álló vezetési pontot kell tudniuk telepíteni 1 órás szintidő alatt bármilyen terepen.

A csapatgyakorlatom alatt Lunevillén megismerkedtem az alakulattal, a híradó alapkiképzéssel és a helyi történelmi sajátosságokkal. Chenevieresben a kiképző altiszti gárdával vehettem részt az újoncok kiképzésében. Voltam lövészetben a közeli Toulban és

kipróbáltam a CITTEL rendszert Épinalban. A lotharingiai bázisokon kívül megfordultam a champagne-i Camp le Mailly gyakorlóterén, ahol egy három hónapos hadtestsztintű gyakorlatnak folytak a szintén három hónapos előkészületei. Saját szervezésű programként hétvégéken ellátogattam Párizsba, ahol megnéztem az Invalidusok Dómját és Napóleon sírját vagy a híres diadalívet, nyilván a katonai szempontból jelentős dolgokat emeltem ki, mivel természetesen meglátogattam a főváros többi nevezetességét is.

A franciák magát a gyakorlatot úgy szervezték, hogy ne csak magát a sereget ismerjem meg, hanem a francia történelemhez is közelebb kerüljek. Így jutottam el a verduni csata helyszínére láthattam a valmy-i szélalmot vagy a maginot vonal egyik bunkerét Strasbourg mellett, a pompelle-i erődöt vagy az autópályáról megcsodálhattam a reims-i katedrális tornyát.

Nagyon örülök, hogy olyan kiképzéseken vehettem részt, melyeken idehaza nem lett volna alkalmam. Nemes egyszerűséggel azért nem, mert itthon nincs ilyen formájú kiképzés. Gondolok itt a fejlett épületharcászati kiképzésre, magára a lökiképzésre, híradókiképzésre és a CITTEL digitális lökiképzőrendszerre, valamint természetesen magára az alapkiképzési rendszerre. Nagyon örültem annak szemléletnek, hogy a híradó katonák kiképzésénél a kiképzési program 50%-a a híradókiképzés tárgyköreiből került ki, nem úgy, mint idehaza, ahol csak az alap lövész kiképzést ismerjük. A három hónapos alapkiképzésben résztvevő közkatonák megismerkedtek a szárazföldi rádiók kezelésével, megtanulták a katonai ABC-t angolul és franciául is egyaránt és természetesen egy kis rendszerelméletet is kaptak a RITA rendszerből. Az újoncok terepgyakorlat pedig nem is nézhetett ki máshogy, mint egész végig fegyverrel az oldalukon sisakban antennát állítottak és technikát telepítettek, persze volt olyan nap is, amikor az idehaza jól ismert alap lövész kiképzés tárgyköreit gyakorolták, vagy mondhatom gyakoroltattuk a kiképző altisztekkkel. A gyakorlat pedig nem abból állt, hogy a 30 kiképzendőt együtt füves sík terepen futkároztattuk és ugráltattuk. hanem szeparálva egyszerre 3 emberrel foglalkozott 1 kiképző az erdőben, műúton, és füves területen, ahova imitáltan ellenségnek a lö alakját, valamint kevésbé jól látható helyekre IED utánzatokat raktunk és ezekre való reagálást kellett mindenkinek elsajátítania. Nagyon örültem, hogy a kiképzési rendszerben elsősorban nem a hidegháborús elrettentésre való reagálás volt az elsődleges elsajátítani való, hanem olyan új XXI századi kihívásokra való reagálás, melyek ma egy átlagos műveleti területen várhatnak a katonákra.

Nekem személy szerint nagyon tetszett az, hogy a kiképzendőknek hétvégén is volt kiképzés és láthattam a kiképzésen keresztül is érvényesülni a francia katonai hagyományokat és a francia morált. A vasárnapokat például úgy könnyítették a kiképzők, hogy kiképzési feladatkörhöz kapcsolódó játékos feladatokat csináltattak a kiképzendőkből alakított csapatokkal. Estére pedig egy cserkész táborokban megszokott tábortűzet készítették és azt körbeülve minden egész este takarodóig francia katonadalokat énekeltek, amit nagyon élveztek a kiképzendők, ezt persze abból mértem le, hogy nagyon lelkesen énekeltek, már-már romantikába illőnek hatott az egész. Persze mondanom sem kell sokkal jobban tetszett, mintha lementek volna a helyi Pub Lavande-ba vagy a Pub Humeur-ba „munkaidő” után összeitegeződni és a sör mennyiségi fogyasztásával presztízst és tiszteletet szerezni maguknak. Annak külön örültem, hogy engem is megkértek, tanítsak nekik magyar katonadalt én két menetdalt választottam és megkértem őket, hogy akkor ehhez meneteljük is. Ami a dolog pikantériája lett: a franciák kérésére, egy magyar honvéd tisztjelölt, Franciaországban, magyar menetdalokat és menetelést tanított a francia katonáknak. Elhihetik felejthetetlen élmény mai napig számomra.

Amikor először jár Franciaországban úgy az ember, hogy nem turista és részese lehet a hétköznapi életnek, rácsodálkozik dolgokra, formálódik a véleménye. Bátran kijelenthetem, hogy Franciaországban sincs baguetteből a kerítés és sokszor van az az érzése az embernek, hogy amikor idehaza nyugatról beszélünk egy-egy kontextusban ugyanezekben a kontextusokban a franciák akár beszélhetnének rólunk is közép-európaiakról. Remélem Vica Versa a franciák is, akikkel találkoztam többet nem riogatják az ogrékkal a gyerekeiket és maradnak a békák csúfolásánál. Szóval a véleményem mindenképp formálódott és mostanában, ha franciákról hallok, akkor elsőként nem a csigaevésből dárídót végző emberek sztereotípiája jut az eszembe, hanem olyan emberek, akik nagyra tartják nemzetüket és ezért tesznek is, hogy a világ szemében ők legyenek minden tekintetben az előljárók. Úgy gondolom ez egy sokkal pozitívabb megítélés az átlag magyar megítéléshez képest.

Tetszik nagyon a francia társadalom gondolkodásmódja és ez meglátszik a francia hadseregen is. Minden haditechnika, felszerelés Franciaország gyáraiból kerül ki és a franciapatriotizmus nagyon meglátszik példának okáért egészen olyan kis dolgokon is, mint az élelmiszer csomagban lévő gyufásdoboz, amin a párizsi Eiffel-torony található és természetesen a Franciaországban készült felirat. A másik dolog, ami engem személy szerint nagyon megfogott, az a híradó szakmához való hozzáállás. Idehaza ledegradálják a híradókat annyival, hogy egy szakcsapat vagyunk és különböző doktrínákban is így emlegetnek minket

és néha-néha, egy-egy szeptember 17-én felidézük, hogy a híradás a hadsereg idegrendszere és nélküle lebénulna a vezetés. Körülbelül ennyi a megbecsülés. Ezzel szemben a franciák a híradókat fegyvernemként emlegetik, és mindenhol úgy hirdetik, hogy: „L’arme qui unit les armes!”. (A fegyvernem, ami alapja a fegyvernemeknek!) Beszéltem egy idegenlégiós magyar származású katonával és elmondta, hogy nem egyszer vannak hegyi kiképzésen Marseille közelében és olyan helyeken folynak a gyakorlatok, ahol a híradás nélkül nem tudnának a rajok együttműködni, nem beszélve arról, ha missziós területen végeznek műveletet, ahol csak a híradásra vannak utalva – főleg a civil stacioner átvivő rendszerek hiányában -, így nem is csoda, hogy a parancsnok után mindig első a híradó katona minden tekintetben.

Sikerült sok tapasztalatot gyűjtenem. Sokat erősödött a katonakép bennem és főleg annak örülök, hogy sikerült megértenem sok-sok mindent, ami aktuális változás idehaza, vagy sikerült más fényben megtekinteni dolgokat, ezáltal sokat változott a mérlegelésem. A személyes élményekről pedig majd egy-egy szösszenet formájában megosztom magán az előadásomon!

Legvégül, kérem mindazokat, akik bármilyen formában hozzájárultak csapatgyakorlatom létrejöttéhez, mind francia, mind pedig magyar részről, hogy fogadják őszinte és hálás köszönetem. Itt természetesen kiemelném Prof. Dr. Rajnai Zoltán ezredes, Dr. Pándi Erik ezredes és Poroszlai Ákos nyá. alezredes urakat valamint francia részről Alexis Merdaci ezredes és Geatan Hugele főtörzsszáslós urakat.

Befejezésül a Bolyai János Honvéd Alapítvány jelmondatával zárnék, mely egy célt fogalmaz meg és mely személy szerint úgy gondolom teljes mértékben megvalósult a csapatgyakorlatom végrehajtásával:

Célunk: „Hozzájárulni a hazaszerető, történelmi szemléletű, hagyományokat ápoló, sokoldalúan művelt, idegen nyelveket beszélő, edzett értelmiségi tisztek képzéséhez.”.